

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 13 dhjetor 2012
Nr. ref.:VMP/AP/328 /12

**VENDIM PËR KËRKESËN PËR MASË TË
PËRKOHSHME DHE AKTVENDIM PËR
PAPRANUESHMËRI**

në

Rastin nr. KI 126/12

Parashtruesi

Bekë (Vesel) Gashi

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme,
Mlc. nr. 21/2012, të 8 dhjetorit 2012**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga

Enver Hasani, Kryetar
Ivan Čukalović, Zëvendës – kryetar
Robert Carolan, Gjyqtar
Altay Suroy, Gjyqtar
Almiro Rodrigues, Gjyqtar
Snezhana Botusharova, Gjyqtare
Kadri Kryeziu, Gjyqtar
Arta Rama-Hajrizi, Gjyqtare.

Parashtruesi

1. Parashtrues është Z. Bekë (Vesel) Gashi, banor i fshatit Qyshk, Komuna e Pejës.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Mlc. nr. 21/2012, të 8 nëntorit 2012, që i është dorëzuar Parashtruesit në një datë të pa specifikuar.

Objekti i çështjes

3. Parashtruesi pohon se Aktgjykimi i lartpërmendur shkelë të drejtat e tij të garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), nenet 2 [Sovraniteti], 24 [Barazia para Ligjit], 31 [e drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor].
4. Për më tepër, Parashtruesi pohon se Aktgjykimi i lartpërmendur gjithashtu shkel *“Nenin 6.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Fëmijëve dhe dispozitat tjera të Konventës për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve.”*
5. Për më tepër, Parashtruesi kërkon nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata), të vendosë masë të përkohshme

Baza juridike

6. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 22 dhe 27 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, të 15 janarit 2009, (nr. 03/L-121) (në tekstin e mëtejme: Ligji), rregullin 54 dhe 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e Punës).

Procedura në Gjykatë

7. Më 7 dhjetor 2012, Parashtruesi dorëzoi kërkesën e tij në Gjykatë.
8. Më 7 dhjetor 2012, Kryetari caktoi Gjyqtarin Almiro Rodrigues si Gjyqtar Raportues dhe Kolegjin Shqyrtues të përbërë nga Gjyqtarët Kadri Kryeziu (kryesues), Enver Hasani dhe Arta Rama –Hajrizi.

9. Më 7 dhjetor 2012, Kërkesa iu komunikua Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës dhe Ministrisë Drejtësisë.
10. Më 10 dhjetor 2012, Gjykata shqyrtoi Raportin Paraprak të Gjyqtarit Raportues përkitazi me Kërkesën për masë të përkohshme dhe pranueshmëri të kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Më 11 janar 2011, Gjykata Familjare në Hanover, në Gjermani, hodhi poshtë (me Vendimin 614 F 725/11) kërkesën e Parashtruesit mbi kujdestarinë për dy fëmijët e tij të mitur.
12. Më 10 shkurt 2011, Gjykata Familjare, në Gjermani, vendosi (Vendimi 614 F 725/11) që dy fëmijët e mitur do të jetojnë përkohësisht me nënën e tyre dhe se kërkesa e Parashtruesit për ndërrimin e banimit të fëmijëve nga nëna tek ai, ishte hedhur poshtë.
13. Më 2 nëntor 2011, Ministria Federale e Drejtësisë në Gjermani, duke vepruar në cilësinë e autoritetit qendror gjerman në përputhje me Konventën e Hagës të 25 tetorit 1980 për aspektet civile të rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijëve (në tekstin e mëtejme: Konventa e Hagës), parashtroi një kërkesë në Ministrinë e Drejtësisë në Republikën e Kosovës për të urdhëruar kthimin e dy fëmijëve të mitur të Parashtruesit.
14. Më 31 tetor 2011, Gjykata Komunale në Pejë (Vendimi C.nr. 229/11) bëri zgjidhjen e martesës përmes marrëveshjes.
15. Më 6 dhjetor 2011, Ministria e Drejtësisë së Republikës së Kosovës, duke vepruar në cilësinë e autoritetit qendror të Kosovës në përputhje me Konventën e Hagës, njoftoi Parashtruesin që duke mbajtur dy fëmijët e mitur me të, ai po mohonte të drejtën prindërore të nënës për dy fëmijët e mitur dhe që kjo është në kundërshtim me ligjin e zbatueshëm në Gjermani, me Konventën e Hagës dhe me Ligjin nr. 03/L-238 për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve. Për më tepër, Ministria e Drejtësisë në Kosovë konstatoi se, nëse Parashtruesi nuk përgjigjet brenda shtatë ditësh, atëherë ata do të iniciojnë procedurë gjyqësore.
16. Më 29 dhjetor 2011, Gjykata Komunale në Pejë (Vendimi E. nr. 805/11) e aprovoi kërkesën e nënës për ekzekutimin e vendimit të Gjykatës Familjare në Hanover, Gjermani.

17. Ministria e Drejtësisë së Republikës së Kosovës, sipas Konventës së Hagës, dhe Ligjit Nr. 03/L-238 për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve, kërkoi nga Gjykata e Qarkut në Prishtinë (Neni 1 (1.8) i Ligjit Nr.03/L -238 për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve) të lëshojë një urdhër për të siguruar kthimin e dy fëmijëve në Gjermani.
18. Më 10 shkurt 2012 Gjykata e Qarkut në Prishtinë e refuzoi (Vendimi C. nr. 1/2012) kërkesën e Ministrisë së Drejtësisë në Kosovë. Gjykata e Qarkut në Prishtinë konstatoi se fëmijët janë të vegjël dhe “[...] duhet te mbrohen nga te gjitha streset me qëllim te zhvillimit normal ne pikëpamje psikofizike. Prandaj, sipas vlerësimit te kësaj gjykate fëmijët ne Kosove me te atin e tyre kanë kushte për jete normale, pa marre parasysh faktin se në Kosovë gjenden pa pëlqimin e nënës se tyre, si kujdestare e përkohshme. Nga sa u tha më lartë, rasti konkret nuk mund të trajtohet si rrëmbim ndërkombëtar i fëmijëve në kuptim të nenit 3 te Ligjit mbi aspektin civil te rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijëve.” Për më tepër, Gjykata e Qarkut në Prishtinë konstatoi se “[...] vendimi i përkohshëm i Gjykatës Komunale në Hanover i 22 shkurtit 2011 [...] është marrë deri sa bashkëshortët kanë qenë në martesë, vendimi përfundimtar mbi besimin e fëmijëve është dashtë të merret pas zgjidhjes së martesës. Për ndryshe këtë e parasheh edhe Ligji mbi familjen i Kosovës, sepse martesë është lidhur në Kosovë [...]” Avokati i nënës ushtroi ankesë në Gjykatën Supreme kundër këtij vendimi.
19. Më 11 qershor 2012, Gjykata Supreme e refuzoi (Ac. nr. 40/2012) ankesën kundër vendimit të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë si të pabazuar. Gjykata Supreme konstatoi se avokati i nënës nuk ka autorizim dhe nuk ka të drejtë të ushtrojë ankesë kundër vendimit të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë. Vetëm Ministria e Drejtësisë ka të drejtë të ushtrojë ankesë kundër vendimit të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë.
20. Më 6 korrik 2012, Avokati i parashtruesit të kërkesës pranoi një ftesë nga Gjykata Familjare në Hanover që më 16 gusht 2012 të merr pjesë në rastin e caktimit të kujdestarisë mbi fëmijët.
21. Më 10 gusht 2012, Gjykata Komunale në Pejë (C. nr. 626/12) shqiptoi masat mbrojtëse (masën e përkohshme) dhe parashtruesi u obligua që t’ia kthejë fëmijët së ëmës.

22. Më 14 gusht 2012, Gjykata e Qarkut në Pejë (Ac. nr. 447/12) e anuloi vendimin e Gjykatës Komunale në Pejë.
23. Më 16 gusht 2012, Gjykata e Qarkut në Prishtinë (C. nr. 2/2012) sipas kërkesës së parashtruesit dhe në bazë të nenit 15.1.1 Ligjit për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve shqiptoi masën e përkohshme për tridhjetë ditë për ta ndaluar kthimin e fëmijëve nënës së tyre dhe e lejoi Ministrinë e Drejtësisë për iniciuar procedurën gjyqësore gjatë kohëzgjatjes së masës së përkohshme. Nëna u ankua kundër këtij vendimi të Gjykatës Supreme.
24. Më 25 shtator 2012, Gjykata Supreme e anuloi (Vendimi Ac. nr. 61/2012) vendimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë sepse në bazë të nenit të 15.1.1 Ligjit për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve, masat e përkohshme mund të shqiptohen në bazë të kërkesës së Ministrisë së Drejtësisë ose Gjykata *ex-officio* dhe jo nga parashtruesi i kërkesës. Për më tepër, Gjykata Supreme konstatoi se çështja e kujdestarisë së përkohshme përcaktohet me vendimin e Gjykatës Familjare në Hanover, i cili është i formës së prerë dhe detyrues.
25. Më 16 tetor 2012, kërkesa e Ministrisë së Drejtësisë së Republikës së Kosovës (C. nr. 4/2011) për kthimin e dy fëmijëve të mitur nënës së tyre u refuzua, sepse rasti është *res judicata* me Vendimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë (Vendimi C. nr. 1/2012) i 10 shkurtit 2012.
26. Më 8 nëntor 2012, Gjykata Supreme (Mlc. Nr. 21/2012), sipas kërkesës së Prokurorit të Shtetit për mbrojtjen e ligjshmërisë e ndryshoi vendimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë C. nr. 1/2012 të 10 shkurtit 2012, dhe vendimin e Gjykatës Supreme Ac. nr. 40/2010 të 11 qershorit 2012, duke aprovuar kërkesën e Ministrisë së Drejtësisë së Kosovës si të bazuar dhe duke obliguar parashtruesin që t'ia kthejë fëmijët nënës së tyre.
27. Më 26 nëntor 2012, nëna u ftua nga Gjykata Familjare në Hanover që më 20 dhjetor 2012 të merr pjesën në rastin e caktimit të kujdestarisë mbi fëmijët.
28. Më 30 nëntor 2012, kërkesa e Ministrisë së Drejtësisë së Republikës së Kosovës për kthim në situatën e mëparshme dhe për përsëritje të procedurës (C. nr. 1/2012) u refuzua sepse rasti është *res judicata* me Vendimin e Gjykatës së Qarkut në Prishtinë (Vendimi C. nr. 1/2012) i 10 shkurtit 2012.

29. Gjykata Supreme konstatoi se „*Me dispozitën e nenit 3. te Ligjit për Aspektet Civile te Rrëmbimit Ndërkombëtar te Fëmijëve, largimi ose mbajtja e fëmijëve konsiderohet si e padrejtë kur konsiston në shkeljen e të drejtave të kujdestarisë së dhëne një personi, një institucioni apo organi tjetër, qoftë bashkërisht apo individualisht, sipas Ligjit të shtetit në të cilin fëmija ka qene banor i përhershëm para largimit apo mbajtjes. Në rastin konkret kemi të bëjmë me shkeljen e të drejtave të nënës si kujdestare, lidhur me largimin apo me mbajtjen e padrejtë të fëmijëve të mitur, që konsiston në dispozitën e nenit 3 par. 1.1 të këtij Ligjit, për faktin se e drejta e nënës si kujdestare bazohet në vendimin e Gjykatës Komunale-Familjare të Hanoverit,*” “[...] Kur e drejta e kujdestarisë rrjedh nga një vendim gjyqësor apo administrativ, gjykata duhet ta marrë parasysh vendimin e shpallur nga autoritetet e shtetit ku fëmijët kanë pasur vendbanimin e përhershëm para rrëmbimit!! [...]”. Gjykata Supreme gjithashtu konstatoi se “*Të drejtat e kujdestarisë nuk janë të përcaktuara me ligj të Kosovës, por me vendim të huaj, kështu që vendimi në lidhje me kujdestarinë, që është marrë në Kosovë, nuk mund të jetë bazë për refuzimin e kthimit të fëmijës sipas këtij ligji, por gjykata mund të marrë në konsideratë arsyet e këtij vendimi kur të zbatojë dispozitat e këtij Ligji.*”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

30. Parashtruesi pretendon si në vijim.
- (i) “*Shkelja e standardeve ndërkombëtare për të drejtat e njeriut për një proces të drejtë dhe të ligjshëm gjyqësor nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme në ndarjen e drejtësisë*”
- Parashtruesi pretendon se “*Me aktvendimin e atakuar gjykata Supreme e R. se Kosovës beri shkeljen e Kushtetutës se R. se Kosovës, me një varg te shkeljesh të standardeve ndërkombëtare mbi te drejtat e njeriut, e veçanërisht te Konventës Evropiane mbi te Drejtat e Njeriut si dhe standardet tjera ndërkombëtare, si ato te OKB qe garantojnë një proces te drejte, te pa anshëm, te bazuar ne ligj etj. dhe atë n. 6 te KEMDNJ qe ka te beje me te drejte e paditësit, për një proces te drejte dhe te pa anshëm, dhe për një administrim te mire te drejtësisë. Ne baze te interpretimit te n. 6.1 te kësaj Konvente Gjykata Evropiane mbi te Drejtat e Njeriut qarte thekson se "... akcesi i një paneli gjyqësor duhet te jete REAL dhe jo thjeshte FORMAL .Sipas deklaratës se OKB mbi të Drejtat e fëmijëve. Deklarata mbi parimet shoqërore e juridike qe duhet te zbatohen për mbrojtje dhe mirëqenie të fëmijëve, në të gjitha veprimet që*

kanë të bëjnë me fëmijët, të ndërmarra qoftë nga institucionet publike apo private për mirëqenie sociale, gjykatave, autoritetet administrative ose organeve legislative, interesi i fëmijës do të jetë primar.”

(ii) “Shkelje të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenet 3, 24, 31 dhe 102”

- Parashtruesi i kërkesës thekson se “Gjykata është dashur të marrë parasysh interesin e të miturve, zhvillimin e tyre fizik dhe psikologjik, shëndetin dhe edukimin e tyre, interesa këto që janë primare gjatë marrjes së vendimit.”

31. Me pak fjalë, parashtruesi pohon se Nenet 2 [Sovraniteti], 24 [Barazia Para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës janë shkelur me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme.

Kërkesë për masë të përkohshme dhe pranueshmëria e kërkesës

32. Në rastin aktual, Parashtruesi kërkon nga Gjykata që të vendosë masë të përkohshme në zbatimin e aktgjykimit të Gjykatës Supreme Mlc. Nr. 21/2012 të datës 8 nëntor 2012 deri në gjykimin përfundimtar të Kërkesës. Parashtruesi nuk jep ndonjë argument shtesë rreth asaj se pse Gjykata do të duhej që të vendosë masë të përkohshme.

33. Në këtë drejtim, Gjykata merr parasysh se, në pajtim me Rregullin 55 (1) të Rregullores, “Kërkesa për masë të përkohshme do të shqyrtohet me shpejtësi nga Gjykata dhe do t’i jepet përparësi para të gjitha kërkesave të tjera.” si dhe Rregullës 55 (6) “[...] Rekomandimi i Kolegjit shqyrtues për aplikimin e masave të përkohshme bëhet vendim i Gjykatës, përveç nëse një ose më shumë gjyqtarë ia paraqesin ndonjë vërejtje Sekretarit brenda tri (3) ditësh. [...]”.

34. Neni 116.2 [Efekti Juridik i Vendimeve] i Kushtetutës përcakton:

2. Përderisa procedura të mos përfundojë para Gjykatës Kushtetuese, ajo mund të suspendojë përkohësisht veprimin ose ligjin e kontestuar, derisa të merret vendimi i Gjykatës, nëse konsideron që aplikimi i veprimit a ligjit të kontestuar, mund të shkaktojë dëme të pariparueshme.

35. Gjithashtu Neni 27 i Ligjit parasheh:

“Gjykata Kushtetuese sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të palës mund të vendos përkohësisht masa të përkohshme ndaj një çështjeje që është objekt i procedurës, nëse këto masa janë të nevojshme për të evituar rreziqe ose dëme të pariparueshme, ose nëse marrja e këtyre masave të përkohshme është në interes publik.”

36. Për më tepër, në mënyrë që Gjykata të vendosë masë të përkohshme në pajtim me Rregullin 55 (4) të Rregullores së Punës, ajo duhet të gjejë se:

“(a) pala që kërkon masën e përkohshme ka treguar rastin prima facie për meritat e kërkesës dhe, nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;

(b) pala që kërkon masë të përkohshme ka dëshmuar se do të pësojë dëme të pariparueshme nëse nuk lejohet masa e përkohshme; dhe

(..)

Nëse pala që kërkon masat e përkohshme nuk paraqet dëshmitë e nevojshme, Kolegji shqyrtues do ta rekomandojë refuzimin e kërkesës.

37. Gjykata rikujton Nenin 48 të Ligjit i cili përcakton se

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

Rasti prima facie

38. Gjykata konstaton se Gjykata Familjare në Hanover ka vendosur se dy fëmijët e mitur do të jetojnë përkohësisht me të ëmën dhe kërkesa e Parashtruesit për të transferuar vendbanimin e fëmijëve nga e ëma tek ai është refuzuar.
39. Andaj, Gjykata vlerëson se shkelja e pretenduar e të drejtës së Parashtruesit për një gjykim të drejtë dhe të paanshëm do të duhej të ishte ankimuar pranë Gjykatës Familjare në Hanover, e cila ka vendosur për kujdestarinë e dy fëmijëve të mitur.
40. Gjykata po ashtu konstaton se pretendimi për shkeljen e Neneve 2 [Sovraniteti], 24 [Barazia Para Ligjit] dhe 102 [Parimet e Përgjithshme të

Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës është qartazi i pabazuar. Në bazë të Konventës së Hagës dhe të Ligjit Nr. 03/L-238 mbi Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve, vendimi i Gjykatës Familjare të Hanoverit është drejtpërdrejt i zbatueshëm edhe në territorin e Kosovës pa pasur nevojë për procedurë *ekzekutive*.

41. Në fakt, gjykatat e rregullta të Kosovës nuk janë kompetente për të vlerësuar bazën e atij vendimi; ato janë kompetente vetëm për ekzekutimin e vendimit të gjykatës familjare Gjermane, në pajtim me Nenin 3 (1.1) të Ligjit për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve i cili përcakton se: “Largimi apo mbajtja e një fëmije konsiderohet i padrejtë në rastet kur konsiston në shkeljen e të drejtave të kujdestarisë dhënë një personi, një institucioni apo organi tjetër, qoftë bashkërisht apo individualisht, sipas ligjit të shtetit në të cilin fëmija ka qenë banor i përhershëm para largimit apo mbajtjes” dhe Nenin 11 të ligjit të njëjtë i cili përcakton: “Gjykata do të urdhërojë kthimin e menjëhershëm të fëmijës nga Kosova në shtetin kërkues nëse fëmija është larguar apo mbajtur pa të drejtë në Kosovë.”
42. Për këtë arsye Gjykata Supreme me të drejtë ka vendosur se “*E drejta për kujdestari nuk është përcaktuar nga ligji i Kosovës por nga një vendim i huaj, andaj vendimi në lidhje me kujdestarinë që është marrë në Kosovë, nuk paraqet bazë për të refuzuar kthimin e fëmijës nën këtë ligj*”.
43. Gjykata Supreme gjithashtu mori parasysh se “*Kur e drejta e kujdestarisë buron nga një vendim juridik (...), Gjykata duhet të merr parasysh vendimin e lëshuar nga autoritetet e shtetit ku fëmijët e kanë pasur vendbanimin e përhershëm para rrëmbimit të tyre*”.
44. Gjykata konstaton se “largimi apo mbajtja e një fëmije konsiderohet i padrejtë në rastet kur (1) konsiston në shkeljen e të drejtave të kujdestarisë dhënë një personi, një institucioni apo organi tjetër, qoftë bashkërisht apo individualisht, sipas ligjit të shtetit në të cilin fëmija ka qenë banor i përhershëm para largimit apo mbajtjes; dhe (2) në kohën e largimit apo mbajtjes këto të drejta janë ushtruar, qoftë bashkërisht apo individualisht, ose që mund të kenë qenë ushtruar me përjashtim të largimit apo mbajtjes.” (Shih Nenin 3 të Ligjit mbi Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve dhe të Konventës mbi Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve).
45. Gjykata më tutje konstaton se për një rast *prima facie* në bazë të kërkesës për masa të përkohshme dhe mbi pranueshmërinë e kërkesës, Parashtruesi

duhet të dëshmoj se procedurat në Gjykatë Supreme, shikuar në tërësinë e tyre, nuk janë zbatuar në mënyrë të tillë që Parashtruesi të mos ketë pasur një gjykim të drejtë apo që shkelje të tjera të mund të jenë kryer nga ana e Gjykatës Supreme.

46. Në këtë kuptim, Gjykata i referohet rregullës 36 (1.c) të Rregullores së Punës e cila përcakton se *"Gjykata mund t'i shqyrtojë Kërkesat vetëm nëse: c) Kërkesa është qartazi e bazuar."*
47. Gjykata thekson se nuk është detyra e gjykatës Kushtetuese që të trajtojë gabimet e fakteve apo ligjit (ligjshmërisë) që pretendohet të jetë kryer nga Gjykata Supreme, përpos nëse dhe përderisa nuk i shkel të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (Kushtetutshmëria).
48. Andaj Gjykata nuk duhet të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt, kur shqyrton vendimet e marra nga gjykata e rregullta. Është detyra e gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse si të ligjit procedural ashtu edhe substancial (shih, *mutatis mutandis*, García Ruiz v. Spain [GC], nr. 30544/96, para. 28, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-I).
49. Për më tepër Parashtruesi thjesht pretendon *"Shkeljen e standardeve ndërkombëtare të të drejtave ndërkombëtare për një procedurë juridike të drejtë dhe të ligjshme nga ana e Gjykatës Supreme."*
50. Në fakt, Parashtruesi nuk arrin të provojë një pretendim *prima facie* mbi baza kushtetuese dhe nuk ka ofruar dëshmi që tregojnë se të drejtat dhe liritë e tij janë shkelur nga Gjykata Supreme.
51. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të konstatojë se procedurat përkatëse në Gjykatën Supreme kanë qenë në ndonjë mënyrë të prekura dhe të përfshira me arbitraritet (shih *mutatis mutandis*, Shub v. Lithuania, vendimi i GJEDNJ për Pranueshmërinë e Kërkesës Nr. 17064/06 të datës 30 qershor 2009)
52. Për më tepër, nuk ka hapësirë për të pretenduar një shkelje të tillë, pasi Gjykata Supreme nuk është marrë me bazat e kësaj kërkesë, por vetëm me urdhërimin e një vendimi të marrë në mënyrë të rregullt dhe të ligjshëm nga gjykata kompetente në Gjermani.
53. Prandaj, Parashtruesi nuk ka provuar *prima facie* pse dhe si i ka shkelur Gjykata Supreme të drejtat e tij të garantuara me Nenet 2 [Sovraniteti], 24 [Barazia Para Ligjit], 31 [E Drejta për një Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe 102 [Parimet e Përgjithshme të Sistemit Gjyqësor] të Kushtetutës ose që *"shkelje të shumta të standardeve ndërkombëtare të të drejtave të njeriut, në veçanti të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe të standardeve tjera ndërkombëtare"* janë kryer nga Gjykata Supreme.

Dëmet e pariparueshme

54. Në këtë kuptim, Gjykata konstaton se në pajtim me Nenin 22 [Zbatimi i Drejtpërdrejt i Marrëveshjeve dhe Instrumenteve Ndërkombëtare] Konventa për të Drejtat e Fëmijëve është drejtpërdrejt e zbatueshme në territorin e Kosovës.
55. Për më tepër, Gjykata është në dijeni se Neni 3 (1) i Konventës për të Drejtat e Fëmijëve përcakton se
- “Në të gjitha veprimet që kanë të bëjnë me fëmijën, të marra qoftë nga institucionet publike ose private të mirëqenies shoqërore, nga gjykatat, autoritetet administrative apo organet legjislative, interesi më i lartë i fëmijës duhet të jetë konsideratë parësore.”*
56. Gjithashtu Neni 5 i Konventës për të Drejtat e Fëmijëve përcakton se *“Shtetet palë respektojnë përgjegjësitë, të drejtat dhe detyrat që kanë prindërit ose, sipas rastit, anëtarët e familjes së zgjeruar ose të bashkësisë, siç parashikohet nga zakoni i vendit, kujdestarët ose personat e tjerë ligjërish të përgjegjës për fëmijën, për t'i siguruar këtij, në përputhje me zhvillimin e aftësive të tij, drejtimin dhe udhëheqjen e duhur për ushtrimin e të drejtave të njohura në këtë Konventë.*
57. Për këtë qëllim, Ligji Nr. 03/L-238 për Aspektet Civile të Rrëmbimit Ndërkombëtar të Fëmijëve është, sigurimi i kthimit të shpejtë të fëmijëve që largohen apo mbahen pa të drejtë jashtë shtetit të vendqëndrimit, si dhe sigurimi i respektimit të të drejtës së kujdestarisë dhe të kontaktit me fëmijët, të cilët janë banorë të përhershëm të Kosovës apo të një shteti kërkues.
58. Siç u cek më sipër, largimi apo mbajtja e një fëmije konsiderohet e padrejtë në rastet kur konsiston në shkeljen e të drejtave të kujdestarisë dhënë një personi, sipas ligjit të shtetit në të cilin fëmija ka qenë banor i përhershëm para largimit apo mbajtjes.
59. Për më tepër, siç është vendosur me të drejtë nga Gjykata Supreme, fakti se një vendim në lidhje me kujdestarinë është marrë në Kosovë, nuk shërben si bazë për të refuzuar kthimin e fëmijës në gjendjen e vendosur më parë nga gjykata gjermane si organi i vetëm kompetent.
60. Gjykata vlerëson se, përpara asaj që është cekur më lart, interesi më i rëndësishëm dhe kryesor për t'u mbrojtur në këtë rast është interesi më i

mirë i të dy fëmijëve, siç është vendosur nga Gjykata Familjare në Hanover, Gjermani.

61. Nga ana tjetër, Gjykata konstaton se Parashtruesi nuk ka provuar se cilat janë interesat e tij që do të pësonin dëme të pariparueshme nëse nuk i jepet lirimi i përkohshëm.
62. Në fakt, Gjykata konstaton se parashtruesi thjesht deklaroi se Gjykata duhet të vendosë masa të përkohshme deri në shqyrtimin përfundimtar të Kërkesës, pa ofruar argumente tjera shtesë apo dokumente përkatëse që shpjegojnë dhe tregojnë pse dhe si ai vet do të vuante dëme të pariparueshme.
63. Në tërësi, Gjykata konstaton se Parashtruesi as nuk ka ndërtuar e as nuk ka dëshmuar një rast *prima facie* qoftë mbi bazën apo pranueshmërinë, dhe rrjedhimisht kërkesa për masa të përkohshme duhet të refuzohet si e pabazë dhe Kërkesa të shpallet e papranueshme si qartazi e pabazuar. Gjykata më tutje konstaton se, duke qenë se Kërkesa është e papranueshme, kërkesa për masa të përkohshme është e pa bazë dhe duhet të refuzohet.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në bazë të nenit 116 (2) të Kushtetutës, nenet 27 dhe 48 të Ligjit, dhe në pajtim me Rregullat 36 (1.c), 55 dhe 56 (2) të Rregullave, më 10 dhjetor 2012, njëzëri

VENDOSI

- I. TA REFUZOJË kërkesën si të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për masë të përkohshme;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve; dhe
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në pajtim me Nenin 20(4) të Ligjit.
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani